

FULLS DE DIETARI

CONVERSES AMB MOSSÈN SERRA I VILARÓ

A la tardor del 1939 vaig passar una temporada a Tarragona amb la família, i hi vaig conèixer Mossèn Serra i Vilaró. Vam conversar diverses vegades, sempre sobre els temes que ell tan a fons coneixia. He trobat en els meus quaderns unes breus referències a aquells diàlegs, per a mi generosament enriquidors. Les transcriu a desgrat que no siguin sinó lleugeres notes. Tenen, penso, la vivacitat de les impressions recollides el mateix dia, abans que les difumini cap boira d'oblit.

29 d'octubre. Visito el savi arqueòleg Mossèn Serra i Vilaró, home obert, amable. Parlem del Passeig Arqueològic, que ell no troba encertat. És, diu, un recinte fortificat (muralls romanes i del segle XVIII) i no hi escauen estàtues, sinó curenyes i records bèl·lics. Diu que les estàtues del baptisteri de la catedral són, realment, de gran mèrit i ja pertanyien primitivament a aquella capella, que era dedicada a les Onze Mil Verges, i on hi havia un retaule de pedra que s'ha perdut.

A la tarda no surto de casa. Llegeixo periòdics francesos i admiro una altra meravellosa posta tarragonina.

20 de novembre. Amb l'Albert visito Mossèn Serra i Vilaró. M'explica com va descobrir, en un altar de la catedral, unes pintures gòtiques de començos del s. XIV, precisament les mateixes que jo vaig veure ahir amb la Josefina per primera vegada, i que ens van sorprendre i meravellar. Em regala una fotografia d'una de les figures representades, una santa dolcíssima, amb un llibre gòtic a les mans. Diu que la Verge de l'altar major (del s. XV) té un gran valor artístic, i també la del pòrtic (del XIV), però no la del claustre.

22 de novembre. Al matí visito la catedral i les ruïnes de Santa Tecla la Vella (la catedral primitiva) amb Mossèn Serra i Vilaró. Veig el fragment d'un magnífic retaule d'un pintor que alguns creuen que és el Mestre de Sant Jordi. Admiro una mitra de l'arquebisbe Solivella, del s. XIII, trobada en el seu sepulcre per Mossèn Serra i Vilaró. És de

seda vermella, amb unes figures brodades amb fil d'or, representant la *dextera Dei* i el martiri de Sant Esteve. Són unes figures d'una gran vivacitat de moviment i d'una extraordinària elegància. Visito la «capella dels sastres», obra de Mestre Eloi (s. XIII) i em meravello davant el retaule de pedra policromada de l'altar major, de Pere Joan (s. XV) i del sepulcre de l'infant Joan d'Aragó, en el qual la figura jacent és d'un realisme que impressiona. Diríeu que aleteja en aquell rostre l'últim somriure de la vida —el somriure de la mort—, i el marbre imita perfectament la barba mal rasurada (s. XV; l'infant morí el 1334).

23 de novembre. A la tarda, amb l'Albert, visito el Museu diocesà. Mossèn Serra i Vilaró ens acompanya. Admirem els tapissos renaixentistes i un parell de gòtics (en un d'aquests, el paisatge i certes figures recorden —qui ho diria?— l'art japonès). Veiem fragments de *terra sigillata*: Mossèn Serra diu que aquest art, nascut a Itàlia, adquirí una gran florida al Migdia de França; certs autors creien que, a Espanya, només se'n feia a Sagunt, però Mossèn Serra descobrí les restes d'una fàbrica (motllos, etc.) a Solsona.

25 de novembre. Preparatius per a la marxa. A la tarda m'acomio de Mossèn Serra i Vilaró, que treballava en els plànols del seu estudi sobre Santa Tecla la Vella.

MARIÀ MANENT